

Modul 12

Undervisningssted: kompetansesentrene

Tegnspråk				Tema			
Emner	T	Grammatikk	T	Døves kultur og historie	T	Andre temaer	T
Skolestart	20	Lokalisasjon: Synsvinkel	2			Foreldre og familie: Fritid og venner	2
Sommer og sommerens aktiviteter							
Den lokale døveforening							
Aktualitetsstoff							
Tegnspråktekster							
						Audiologi: Tilrettelegging i forbindelse med skolestart	1

Modul: 12

Mål:

- bli kjent med tegnvarianter og uttrykksmåter hos eldre døve
- lære aktuelle språkfunksjoner for å uttrykke synspunkter, holdninger og følelser
- få kjennskap til språk og språkbruk i fortellinger og sakprosaetekster

Emne	Arbeidsmåte	Materiell/kilder
Skolestart Skole, skolefritidsordning, skolefag, yrkesgrupper på skolen, timeplaner osv.	Presentasjon 1 Kommunikasjonsøvelser: 12-P1a: Intervju: "Egen skolegang" 12-P1b: En samarbeidsøvelse 12-P1c: Min drømmetimeplan 12-P1d: Debatt	Billedmateriell, transparenter, gjenstander Stikkordliste To tegnspråktekster Timeplan Emne og rollefordeling
Sommer og sommerens aktiviteter - Lokalisasjon: Synsvinkel	Presentasjon 2	
Den lokale døveforeningen Kjente døve personer lokalt Oppgaver i dag Ulike aktiviteter, julebord, fester, møter osv.	Presentasjon 3 Kommunikasjonsøvelser: 12-P3a: Intervju 12-P3b: Resymé 12-P3c: Diskusjon	Døveforeningen Pensjonistgruppen Resultatet av intervjuene Korte tegnspråktekster Ulike problemstillinger fra selve besøket i døveforeningen
Aktualitetsstoff	Presentasjon 4 Kommunikasjonsøvelser: 12-P4a: Diskusjon 12-P4b: Skjult skatt 12-P4c: Tegnspråknyheter 12-P4d: "Å reagere riktig"	Aviser, TV-program, annet aktualitetsstoff. Aviser Medier
Tegnspråktekster	Avlesning og egenproduksjon Gjenfortelling	Video, CD-rom og internett Ulike oppgaver som kan skape variasjon i arbeidet Skriftlige tekster

FORSLAG TIL ARBEIDSMÅTER

Modul 12

Presentasjon 1: Skolestart

Gjennom billedmaterieell, transparenter og gjenstander presenteres dette emnet. Fint om det er mulig å gi en omvisning på skolen.

Spør foreldrene om hvilke temaer de ønsker seg til skolerelaterte emner i modul 13.

Kommunikasjonsøvelser

12-P1a: Intervju: Med utgangspunkt i en stikkordsliste skal foreldrene intervju hverandre om sin egen skolegang. Resultatet av intervjuene legges frem for resten av gruppen.

12-P1b: En samarbeidsøvelse: Dette er en tredelt oppgave der man jobber sammen tre og tre. For å gjennomføre denne aktiviteten trengs to like tegnspråktekster.

1. person: Skal avlese tegnspråkteksten og forberede seg på å gjenfortelle fortellingen til 3. person.

2. person: Skal avlese den samme teksten og lage 5 spørsmål som han/hun skal stille til 3. person.

3. person: Skal først avlese 1. persons gjenfortelling av tegnspråkteksten. Med bakgrunn i denne gjenfortellingen skal 3. person prøve å besvare spørsmålene fra person 2.

1. og 2. person skal være observatører der de selv ikke er delaktige.

3. person må aktiviseres mens 1. og 2. person gjennomgår tegnspråkteksten. Bytt roller.

12-P1c: "Min drømmetimeplan": Foreldrene jobber sammen to og to. Hvert par får utdelt en grovskisse til en timeplan. De skal fortelle til hverandre hvordan en drømmetimeplan ville se ut for dem. Den som

avleser noterer inn i timeplanen det som blir fortalt. Resultatet legges frem for resten av gruppen.

12-P1d: Debatt: I fellesskap blir gruppen enig om et emne som skal diskuteres, for eksempel "Skolestart for 6-åringer". Fordel roller:

- Rektor. Denne personen må gi en innledning, lede debatten, spørre, avbryte, holde tiden og sammenfatte. Hvis det er ønskelig kan to personer dele på denne rollen.

- Panel: Bør bestå av minst fire personer. To personer som er imot skolestart for 6-åringer, mens de andre to personene i panelet brenner sterkt for at barn skal begynne på skolen når de er 6 år.

- Publikum: Resten av gruppen, som kan bestå av forskjellige eksperter, myndighetspersoner, representanter for organisasjoner, interessegrupper, politiske partier og interesserte privatpersoner.

Alle forbereder sine roller. Rektorene jobber sammen, de i panelet som har samme interesser jobber sammen. Hvem som kan jobbe sammen av publikum avhenger av hvilke roller de får. Sett tidsramme for debatten. Gjennomfør innledningen, debatten og sammendraget. Diskuter etterpå hvordan debatten ble gjennomført. Hva var bra? Hva var mindre bra? Var det språklige problemer? Hvis ja, hvordan ble de løst?

Presentasjon 2 Sommer og sommerens aktiviteter

- Grammatikk: Lokalisasjon: Synsvinkel

Emnet: Sommer og sommerlige aktiviteter tas opp igjen. I tillegg til å repetere emnet, går man dypere inn i stoffet.

Presentasjon 3: Den lokale døveforening

Besøk den lokale døveforeningen for å få informasjon om dens historie, samt omvisning i deres lokaler. Få vite litt om kjente personer lokalt, oppgaver som foreningen står overfor i dag, hvilke aktiviteter de har, osv. Lærer må vurdere om foreldrenes tegnspråkerferdigheter er på et slikt nivå at de kan motta en forelesning på tegnspråk. Hvis det er varierende ferdigheter i gruppen, kan foreldrene velge om de vil bruke stemmetolk, eller bruke ørepropper for å øve avlesning.

Kommunikasjonsøvelser

12-P3a: Foreldrene jobber sammen to og to med å forberede og gjennomføre et intervju med en eldre hørselshemmet.

12-P3b: Hvert par skal gi et resymé av sine intervjuer.

12-P3c: Diskusjon: Diskuter ulike problemstillinger fra besøket i døveforeningen.

Presentasjon 4: Aktualitetsstoff

Intensjonen med dette emnet er at foreldrene skal få samtale om og diskutere emner som engasjerer dem. Foreldrene bør derfor kunne påvirke hvilket stoff som blir tatt inn i øvelsene.

Kommunikasjonsøvelser

12-P4a: Diskusjon: Forskjellig aktualitetsstoff som grunnlag for diskusjon.

12-P4b: Skjult skatt: Oppgaven er å finne en historie, artikkel eller et oppslag i aviser som de tror kan være interessant for resten av gruppen. Når de ulike parene jobber med dette, skal all kommunikasjon foregå på tegnspråk. Når de har bestemt seg for en

historie, artikkel, osv., skal de forklare til de andre parene hvor de kan finne dette stoffet i avisen.

Det er ikke lov til å opplyse om sidetall. Gi språklig informasjon som f. eks: "Let etter en nyhetsartikkel i innenriksdelen. Finn artikkelen om kvinnen som ble innbrakt to ganger samme dag". Når parene har funnet frem til den aktuelle artikkelen eller oppslaget skal paret som har valgt ut dette stoffet redegjøre for hvorfor de valgte akkurat denne artikkelen.

12-P4c: Tegnspråknyheter: Materiellet benyttes til å trene avlesning av formell språkbruk samt at nyhetene i seg selv kan være utgangspunkt for diskusjon.

12-P4d: "Å reagere riktig": Lærer utarbeider på forhånd en liste over typiske situasjoner som krever en reaksjon i form av et svar. Foreldrene skal jobbe to og to. Eksempel: Hva sier du når noen misforstår deg, snakker for fort, gir deg ros, ber om hjelp? Foreldrene skal lage korte dialoger der disse situasjonene oppstår. Gå igjennom de ulike parenes valg av uttrykksmåter. Diskuter språkvalgene i forhold til konteksten de står i. Lærer må være forberedt på å gi flere eksempler slik at man får se bruk av ulike uttrykksmåter for samme språkfunksjon avhengig av konteksten.

Tegnspråktekster

Avlesning: Gi varierte oppgaver til arbeidet i språklaboratoriet, både på det innholdsmessige og grammatikalske planet.

Egenproduksjon: Foreldrene lager egne tekster på tegnspråk. Jobb både med fortellinger og ulike sakprosaetekster.

Gjenfortelle skriftlige tekster: Innholdet i tekstene skal være fra modulens emner.